

Odszedł strażnik osmańskiej i karaimskiej pamięci

Beyzade Medjid Youssouf Kefeli 1932–2026

Z głębokim smutkiem żegnamy Beyzadego Medjida Youssoufa Kefelego, który zmarł 19 maja 2026 roku w Le Plessis-Robinson w wieku 93 lat. Urodził się 16 listopada 1932 roku w Paryżu. Spoczął na cmentarzu Petit-Clamart pod Paryżem.

Zmarły był po mieczu wnukiem ostatniego ułłu hazzana Odessy, Iosifa Kefelego, po kądzieli zaś wywodził się z dynastii osmańskiej. Jego matką była Rabia Nilüfer Hanım Sultan, prawnuczka sułtana Abdülmecida I, urodzona w rezydencji Feriye nad Bosforem. W jego rodowodzie obecne były także korzenie czerkieskie.

Drugie imię, Medjid, nosił ze względu na pochodzenie z linii sułtana Abdülmecida I. Tytuł Beyzade, przysługujący mu jako potomkowi dynastii, wpisano zaś do metryki jako pierwsze imię za sugestią kalifa Abdülmecida II, ponieważ francuskie przepisy nie pozwalały na urzędowe odnotowanie tytułu książęcego.

Całe życie związany był z Francją, gdzie uchodził za jedno z ostatnich ogniw pamięci dynastii osmańskiej oraz karaimskiej Odessy. Był nie tylko osobą o karaimskim pochodzeniu, lecz także kimś, kto przechowywał i przekazywał wiedzę o karaimskiej białej emigracji we Francji. Cieszył się opinią niezwykle gościnnego znawcy historii i strażnika rodzinnych tradycji przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Był dla wielu nie tylko świadkiem epoki, ale i bezcennym źródłem wiedzy – żywą kroniką swojej rodziny.

Kefeli zdobył wykształcenie inżynierskie. Od 1955 roku służył we francuskiej marynarce wojennej jako oficer, tłumacz i specjalista w dziedzinie kryptografii; w latach 60. osiągnął stopień kapitana korwety. Poza służbą wojskową pracował jako inżynier w Komisariacie ds. Energii Atomowej (CEA), gdzie pozostał aż

do przejścia na emeryturę w 1995 roku.

W 1957 roku poślubił Anne Toudic, z którą dzielił życie aż do jej śmierci w 2020 roku. Pozostawił po sobie córki: Agnès Nilüfer oraz Evę Hanzade, a także wnuki: Anne Safiye, Joy Nilüfer i Odonę Medjida oraz prawnuczkę Mię Leylę.

Po uchyleniu zakazu wjazdu do Turcji dla członków dynastii osmańskiej odwiedził w 1953 roku kraj swoich przodków. Studiował język turecki w INALCO, pogłębiając więź z własnym dziedzictwem kulturowym.

Jego odejście jest bolesną stratą nie tylko dla rodziny, lecz także dla wszystkich, którzy cenili jego wiedzę, pamięć i głębokie przywiązanie do historii.

Jak powiedziała jego kuzynka, pisarka i dziennikarka Kenize Mourad: „Nie tracimy tylko kuzyna, lecz człowieka hojnego i otwartego; tracimy również wyjątkową skarbnicę wiedzy o naszej rodzinie”.

Cześć Jego pamięci. ■

Youssouf Kefeli. Źródło: CNN Türk